

განსაკუთრებული არდადეგები

გამარჯობა, ბებო, უფრო ადრე ვერ მოგწერე, როგორც დაგპირდი. აქ სულ იმდენი რამე ხდებოდა! მეც დილიდან დაღამებამდე იქ ვიყავი და მოსაწერად ვერ დავჯექი. მთელი სოფელი იქ იყო და ისეთი, ისეთი კარგი რამე გავაკეთეთ! იცი, ყველანი ვეხმარებოდით, ბავშვებიც კი. ლუკას და პაპას იდეა ყოფილა, მაგრამ ყველამ ერთად გააკეთა. გუშინ „საზეიმო გახსნაც“ კი გვექონდა. ჰოდა ახლა ყველაფერს მოგიყვები.

ხომ იცი, აქ დენი სულ რომ ეთიშებოდათ და ყოველი წვიმის მერე სოფელი სიბნელეში რჩებოდა. მართა ბებო ამბობს, ლამის აკაკი წერეთელივით ბუმბულით დავიწყო წერა, მაინც იმ დროში მგონია თავიო. ჰოდა ამდგარა პაპა და ჩვენს პატარა ღელეზე რაღაცის გაკეთება მოუფიქრებია. ლუკა რომ ჩამოვიდა, თითქმის ყველაფერი დასრულებული მაქვსო, ამბობდა, ცოტა რამელა მჭირდებაო. ლუკამ და ლექსომ მანქანიდან რომ ფეხი გადმოდგეს, მას მერე პაპას სახელოსნოდან ცხვირი არ გამოუყვიათ. მგონი მთელი სოფელი ჩართეს საქმეში. კი მაინტერესებდა, მაგრამ ბევრს ვერაფერს ვიგებდი მათი საუბრიდან, ტურბინაო, ბატარეებიო, მზის ენერგიაო, ეკო-რაღაცაო... მოკლედ, ვერაფერი გავიგე, მარტო ცივი წყალი მიმქონდა ხოლმე სახელოსნოში და თუ რამეს დამაბარებდნენ, დედას და ბებოს ვეუბნებოდი. თავიდან ცოტა მოვიწყინე, მაგრამ პაპამ თქვა, ცოტა ხანი გვაპატიე, შვილო, და მერე ისეთ რამეს გავაკეთებთ, შენც იამაყებ შენი ბიძაშვილებითო. მე ორივე ისედაც მეამაყება, მაგრამ რადგან პაპამ ასე თქვა, ალბათ ახლა უფრო უნდა ვიამაყო.

წარმოდგენა არ მაქვს, ან ერთმა რა გააკეთა, ან - მეორემ. პირველ დღეებში ორივე თავაუღებლად იჯდა ეკრანებში. ბებო ამბობს, ეს ის შემთხვევაა, როცა „ტელეფონი გადადეს“ ვერ ეტყვიო. თურმე მთელი სანაცნობო შეაწრიალეს, ხელოვნურ ინტელექტს სული ამოხადეს კითხვებით და მუშაობით (არ მჯერა, რომ არ იღლება) და რეზო ძიას და პაპას მთელი სანაცნობოც შეყარეს. ამ სოფელს ამდენი ადამიანი და ამ გზას ამდენი მანქანა კარგა ხანია, არ უნახავსო, ბებო ამბობდა, ეს რა ამბები დაატრიალა პაპაშენმა და ესენი კიდეც „უარესები“ გამოდგნენო. ჰოდა ახლა სოფელს დენი აქვს! ჩვენ სახლზეც და პაპას სახელოსნოზეც მზის ბატარეები დაამაგრეს, თანაც სულ თავიანთი ხელით დაამზადეს, ბებო, წარმოგიდგენია? ახლა სხვა სახლებისთვის ამზადებენ, ასე თქვეს, ყველა სახლზე უნდა დავამაგროთ და უსინათლოდ არცერთი ოჯახი აღარ დარჩება, ყველანი ქათმებთან ერთად რომ ვიძინებდითო. თავიდან მეგონა, მართლა ქათმებთან ერთად იძინებდნენ და ვერ გავიგე, ეს რისთვის იყო საჭირო. რომ ვიკითხე, გულიანად იცინეს - თურმე ქათმებთან ერთად დაძინება ერთ დროს დაძინებას ნიშნავდა, მე კიდეც წარმოვიდგინე, ლეკვივით ლოგინში რომ ჩაიწვენ ქათამს ან ბალიშს და საბანს აიღებ და საქათმეში მიადგები, ღამე თქვენთან გამათევინეთო. ამაზე კარგად ვიმხიარულეთ. იმდენი ვიცინე, კინალამ გავიგუდე, მაგრამ მერე პაპამ მითხრა, ეგ კარგი იდეა მომაწოდე, გამათობლები ქათმებს და საქონელსაც უნდა დავუმზადოთ ზამთრისთვის, შუქიც იქნება, სიტბოც და ენერგოეფექტურიცო, ოღონდ ეს ეფექტური არ ვიცი, როგორ უნდა გააკეთონ. ა, ჰო, იხოლაციას ახსენებდნენ და უნდა მოვათბუნოთო. ახლა ისევ პლანშეტებში ჩაყოფენ ლუკა და ლექსო ცხვირს და ქათმების და ძროხების გასათბობად დაიწყებენ რაღაცების ძებნას, პაპა ნახაზებს შექმნის და ისევ ჩხირკედელაობაზე გადავლენ. ჯერ მთელი სოფლის სახლების განათებას და მოთბუნებას აპირებენ. იმდღეს სოფლის და რაღაცის ვიდეოები რომ იყვნენ ჩამოსულები, მზის პანელებს ჩვენ შეგვიძენთო, პაპას უთხრეს. პაპამ უთხრა, კარგი იქნებოდა, აქამდე შეგვიძინათ, ახლა ამას ჩვენ გავუძღვებით, თქვენ კი მაგისი თანხით გზა

გაუკეთეთ სოფელს და იმ სამუზეუმო სახლს მიხედეთ, კულტურული მემკვიდრეობა რომ გვეკარგება და ისტორია ხელიდან გვეცლებაო. გავიგონე, იმ საღამოს ბებო დედას ეუბნებოდა, მამაშენი ამდენი ხანია, ამაზე ეჩიჩინებათ, მაგრამ დღემდე ვერაფერს გახდა, ახლა კი მგონი ყინული დაიდრა, ალბათ იმიტომ, ამდენი რადიო-ტელევიზია და უცხო ხალხი რომ გვეხვიაო. ჰო, დამავიწყდა ეგ მეთქვა - იმდენი ჟურნალისტი იყო „გახსნაზე“, ამდენი ალბათ დისნეილენდში არ ყოფილა.

ლუკა თურმე სწავლის გაგრძელებას აპირებდა, მაგრამ იმდღეს თქვა, სამაგისტრო მოიცდის, წელს აქ დავრჩები, კიდევ იმდენი საქმეა სოფელში გასაკეთებელი, გადავწყვიტე, ამ ყველაფერს სერიოზულად მოვკიდო ხელი, აი ნახავთ, მომავალ ზაფხულამდე სოფელს საკურორტო ზონად ვაქცევ, აქაურობას გამოვაცოცხლებ, დაცლილ სახლებს ავახმინებ და სოფელს შემოსავალს გავუჩენო. რაც მთავარი და ყველაზე რთული იყო, უკვე გაკეთებულია, სოფელში დენიც გვექნება, ტყეებიც გაჩეხვას გადაურჩება და გზა რომ გაკეთდება (რომ გაკეთდება, დანამდვილებით ვიცი, ისეთი ხალხი ჩავრთეთ ამის მონიტორინგში), ხალხი სწორედ ამ ტყეებისა და მთებისთვის ამოვა აქ და აი, ნახავთ, რამდენი მაღლიერი დამსვენებელი გვეყოლება, მათაც კარგ საქმეს გავუკეთებთ და სოფელსაც; წყაროსაც აღვადგენთ, დასასვენებელ ადგილებსაც მოვაწყობთ, ბავშვებისთვის გასართობებსაც და სოფელს სოფელს დავამსგავსებთ; უკვე ბევრი ადამიანი ჩავრთე ამაში, საგრანტო იდეებიც გავგზავნე და ვინც კი უცხოეთში ვიცოდი, ყველა აქეთ გადმოვქაჩე თავიანთი რესურს-იდეებით, მეც უამრავი იდეა მაქვს და ყველაზე ერთად ვიმუშავებ. აი, ნახავთ, ერთ წელში აქაურობას ვერ იცნობთ, ისეთს გავხდით. აი, სად გამომადგა ჩემი ის სასწავლო პროგრამები და ყველაფერი, რაც გავიარე, ზოგი რომ იცინოდა, ყველაფერში ცხვირს ყოფო. ბევრი ჩემნაირიც სწორედ ამის წყალობით გავიცანი და ბევრი რამეც მათგან გავიგე. კარგია, ლექსოც რომ ასეთია და მასაც თავისნაირი „ჭიები“ ჰყავს - არ ჩერდებიან და სულ ახალ-ახალ რამეებს ედებიანო.

ლექსოს მართლა თავისნაირი ჭკუის თინიკო მასწი ჰყავს, ბებო, წარმოგიდგენია? საწყალმა გოგომ მთელი არდადეგები კომპიუტერში გაატარა, დასვენება არ შეურგიაო, მართა ბებო ამბობდა. ის და მისი მეგობრები კარვებით ამოვიდნენ და რამდენიმე დღე დარჩნენ; საქმეშიც მიეშველნენ ჩვენებს, აქაურობაც მოიარეს, დაათვალიერეს, რაღაცები მოინიშნეს და ძალიან კარგ განწყობაზე წავიდნენ. ბევრი გეგმა-იდეა აქვთ და ზუსტად ვიცი, ყველაფერს ბოლომდე მიიყვანენო, ლექსო გახარებული იყო. აკადემიურს ავიღებ და ლუკასავით მეც აქ დავრჩები, მოგეხმარებითო, ამბოდა, მაგრამ გადააფიქრებინეს - იქიდან მოგვეხმარე, ჯობია, იქ უფრო მეტი შეგიძლია გააკეთო, აქ ჩვენ ვიმუშავებთო. იცი, ბებო, მართლა, იმდენი ვინმე აპირებს, აქ დარჩეს. პაპა ამბობს, ზოგი ონლაინ რეჟიმზე აპირებს გადასვლას, აქედან იმუშავებენ სოფლის საქმეებზეც და თავისაზეცო. მაღლობა ღმერთს, ხალხი ცოტა გონს მოვიდა, სარკეში ხშირად თუ არ ჩავიხედე, უკვე მგონია, სამოთხეში ვარ, ხალხს თითქოს გონება ერთბაშად გაუნათდა, აი, იმ წიგნში რომ არის, ის ნისლი აიყარა და ადამიანებს გაახსენდათ, რომ მშობლიური სახლები, ადგილები აქვთ, რომ საკუთარი მიწა უხმობთ, რომელმაც გამოზარდა, თავისი სისხლით და ხორციტ გამოკვება, ახლა კი მოხუცი მშობელივით თვითონ არის მისახედი და მისგან ფეხზე დაყენებულმა შვილებმა უნდა უარონ და ეფერონო. თითქოს უცებ მიხვდნენო, რომ მარტო ის არ არის, შენი ცოდნა, ძალა და გამოცდილება სხვას უზიარო და თავად მოიხმარო, თუკი შენს მიწა-წყალს სჭირდება. უპატრონობით ამ სოფელში წყალი დაწყდა და დაიკარგა, ზოგ სახლში კი არა, ეზოშიც აღარ მოდის - პატრონი უნდა ყველაფერს, შემრგები, მაღლიანად გამომყენებელი, მომვლელი და დამფასებელი, თორემ უდიერობა და უპატრონობა წყალსაც ობოლ-ობრად აქცევს, ხესაც და მიწასაც, მზე რომ მზეა, ადამიანებმა თუ დავივიწყეთ და მაღლი

არ შევწირეთ, მზეც გაცივდება და ჩაგვიქრება, მასაც ადამიანების სიყვარული ამზიანებს, მაღლი არ უნდა დავუკარგოთ არაფერს, შვილო, მთავარი ეს არისო, - პაპამ.

იცი, ბებო, ამ ყველაფერზე ბევრი ვიფიქრე და ისეთი შეგრძნება მაქვს, რომ სოფელი ხელახლა იზადება. პაპას და ბებოს რომ არ ჰქონდეთ მოყოლილი, ერთ დროს როგორი ძლიერი და ცოცხალი იყო აქაურობა, ახლა იზადება-მეთქი, ვიტყვოდი, მაგრამ ისეთ რამეებს ყვებიან ადრინდელს: ცხოვრება ჩქეფდაო, საკუთარი კინოკლუბი და კულტურის სახლი გვქონდაო, ცნობილი მსახიობები და მომღერლები იქ კონცერტებს და სპექტაკლებს დგამდნენო; ფოლკლორული საღამოები ტარდებოდაო (ვიღაც ცნობილი კაცი ატარებდა თურმე), მწერლები და პოეტებიც ჩამოდიოდნენ და ათასნაირი საღამოები იმართებოდაო... ამას რომ გვიყვებოდა, მე, ლექსომ და ლუკამ ერთად ვინატრეთ, ნეტა იმ დროს დავბადებულიყავითო. მაგრამ ეს ყველაფერი ახლაც ხომ შეიძლება გაკეთდეს, არა, ბებო? პაპაც, ბებოც, დედაც და ლუკაც ამას ამბობენ, თუ მოვინდომეთ, ყველაფერი გამოვაო. ოღონდ მართლა უნდა მოვინდომოთ და თანამოაზრეებიც ვიპოვოთო, ლექსომ თქვა.

თვითონ ლექსომ მართლა კარგი თანამოაზრეები იპოვა. იცი, რა მაგარი გოგოა მისი თინიკო მასწავლებელი?! მეც მივხსენია, რომ გავიზრდები, მისნაირი ვიყო. ახლა უკვე ზუსტად ვიცი, ვისნაირი ჯობია, გავიზარდო და ვის მივბაძო. ყველგან დამიმატა, გამომიწერა და ისე მიხარია, აი, ჭკუაზე არ ვარ! ჰოდა თინიკოსნაირ და მისი მეგობრებისნაირ თანამოაზრეებს თუ იპოვი, ყველაფერი, აი, სუულ-სუულ ყველაფერი გამოგივა, აბა რა იქნება! ისეთი კარგები არიან, ბებო, ისეთები, აი, ვერ აგიწერ! ამდენი კარგი მასწი თუ არსებობდა, რას ვიფიქრებდი! ვიცი, ახლა შენებს რას ერჩიო, მეტყვი: რომ ვფიქრობდი და შევადარე, ზოგი ჩემიც არ ჩამოუვარდება ამათ, მაგრამ რატომ არიან ასე ჩუმად და პასიურად, ვერ ვხვდები. შენ რას იტყვი, ბებო? ალბათ იმათაც ასეთი რამე მიზეზი სჭირდებათ, რომ თინიკოს მეგობრებივით გაერთიანდნენ? ან კიდევ ერთი ლექსო სჭირდებათ? ჰო, მართლა, თინიკოს მეგობრები სულ ლექსოს სკოლაში კი არ ასწავლიან, ლექსომ რომ მისწერა თინიკოს, შენი დახმარება მჭირდებაო, იმან კიდევ სხვებს მისწერა და ასე გაერთიანდნენ, არადა წლების მეგობრებივით არიან. მართა ბებოს რომ ვკითხე, ეს როგორ-მეთქი, გაეცინა, ერთი ჭკუის ადამიანებში ასე ხდება, ერთი „დასტვენა“ უნდათ და ჩიტებივით ერთ გუნდად იკვრიბიან, ამიტომაც ასეთი მნიშვნელოვანი თანამოაზრეების პოვნაო. არ დააკვირდი, რომ ჩემი მოსწავლეებიც ასე არიანო? - მაშინლა გავიაზრე, ბებოს მოსწავლეებიც მართლა ერთი გუნდის წევრებივით იქცეოდნენ. თუმცა ყველა ასე იყო მგონი, რა ვიცი, ალბათ საერთო საქმე ყველას გონებასაც უერთიანებს?

მოკლედ, ბებო, აი ასეა აქაური ამბები. აი, ამდენი მოგწერე და კიდევ რამდენი რამე არ მომიყოლია, ზოგი ახლა მახსენდება. დედამ მითხრა, ეს ყველაფერი ჩაიწერე, ასეთი არდადეგები ყოველთვის კი არ გექნებაო. მართლა ყველაფერი ჩაწერილი მაქვს. იმდენი ვიდეო გადავიღე, ტელეფონში აღარ მეტევა. აი, ამ წერილს გამოგიგზავნი და მერე კომპიუტერში გადავიტან ყველაფერს, უფრო სწორად, გარე მეხსიერებაზე შევინახავ და რომ ჩამოვალ, ერთად ვუყუროთ. დედა მეუბნება, საკუთარი ბლოგი შეგიძლია გააკეთო, სხვებსაც მაგალითს მისცემ, აზრიანი ამბები გადაიღონ და გაავრცელონ, სასარგებლო საქმიან დაკავებები და პაპას და ბიძაშვილებსაც მიეხმარებო. მგონი მშვენიერი აზრია, ამასაც მივხედავ. მაგრამ ჯერ პაპას და სხვებს მდინარეზე უნდა გავყვე - იქ რაღაცა დადგეს, დამატებითი დენი გვექნება ამითო. ძალიან მაინტერესებს, მაგრამ ჯერ კარგად ვერ გავიგე. პაპა და რეზო მია დამპირდნენ, ყველაფერს აგიხსნით, სკოლაში ფიზიკას რომ დაიწყებ, ყველას გააკვირვებ, ისეთი რამეები გეცოდინებაო. არადა ყველა ფიზიკით გვაშინებს, ისეთი რთულიაო და ვაიო და უიო. რეზო მია კიდევ, - ეგეთი რომ იყოს, ხომ ვერავინ ისწავლიდაო, ჰოდა ჩვენ თუ ვისწავლეთ, შენც

ისწავლი, მისი ცოდნა კი ბევრ საქმეში ძალიან საჭიროაო. აი, ნახავ, ჩვენს ხელნაკეთ ელექტროსადგურზე რომ გაიგებ რაღაცებს, როგორ მოგეწონებაო. ერთი სული მაქვს, როდის წავლენ. „გახსნა“ კი იყო, მაგრამ რაღაცა დაგვრჩა დასასრულებელი და მერე უხვწყლიანობის თუ წყალუხვიანობის დროს დენს ეს ჩვენი პატარა სადგური მოგვცემსო, კალაპოტს რომ გავწმენდთ და მდინარე ამოისუნთქებს, მერე მეზობელ სოფელსაც მივცემთ დენს, რასაც ეს ჩვენი დალოცვილი ბუნება გვაძლევს, სასიკეთოდ გამოვიყენებთო. პაპა ამბობს, სანამ გაყინავს, იმ დრომდე შეგვეშველება ეს ჩვენი წყლის სადგური და თუ რბილი ზამთარი დაგვიდგა, მაშინ ხომ გვალვებამდე დენი არ მოგვაკლდება, გვალვაში კიდეც საშველი, აგერ, უკვე თავზე გვადგას და მთელ სოფელს ასე დავადგამთო. მერე დავაპატენტებთ მე და ლუკა ამ ყველაფერს და მეზობელ სოფლებში თუ ადგილობრივმა მთავრობამ ინამუსა, ხომ კარგი, თუ არა და ჩემი პანელებით გავალთ ყველა იოლასო. მე კი მგონია, იოლას გასვლაზე მეტიც იქნება და დედაც დამეთანხმა, იოლას კი არა, სამშვიდობოს გავალთ ხალხიც და ეს ტყეებიცო.

ახლა ტყეზე დავიწყე ფიქრი და ამ ბლოგის გარდა ამასაც ვგეგმავ (არ ვიცი, ცალკე ბლოგი გავაკეთო თუ ერთად მქონდეს). დედამ თქვა, ჩვენ იმით შეგვიძლია ტყის მიშველება, რომ აქა-იქ უადგილოდ ამოსული ხეები შეგვიძლია ამოვიღოთ და ტყის იმ ადგილებში გადავრგოთ, რომლებიც განსაკუთრებით არის გაჩეხილი და ამონაყარი არ ჩანსო. სულ დავიარე აქაურობა და ასეთი აქა-იქ ამოსული ხე მართლაც ბევრია. ოღონდ მე ვფიქრობ, უადგილოდ კი არა, სპეციალურად არის ასეთ ადგილებში ამოსული, რომ ადამიანები მივხვდეთ, თან ადვილად ვიპოვოთ და ტყეს დავუბრუნოთ ან სხვა ცარიელი ადგილები გავამწვანოთ, აი, როგორც ბებო და პაპა ამბობენ, ადრე გამწვანების დღეებს ვაწყობდით და ხეებს და ბუჩქებს ვრგავდითო. ბუჩქების აზრიც მომეწონა, თან დედამ თქვა, ეს ძალიან მნიშვნელოვანი იარაღსია მწვანე საფარისთვის და კარგი იდეაა, ბუჩქებსაც რომ ადგილი მოვუძებნოთ, სადაც საჭიროაო.

მოკლედ, ბევრი რამე მაქვს სასწავლი და გასაკეთებელი, ბებო. შენ რას მირჩევ? ერთი სული მაქვს, შენი აზრი გავიგო. აქ უკვე ყველას აზრები და რჩევები ჩავიწერე, მაგრამ შენ მაინც რამე სხვას მოიფიქრებ, ხომ ვიცი, და შენი იდეები ისე მაინტერესებს, უკვე ვერ ვითმენ, ლამის ახლავე send-ს დავაჭირო ხელი. დავაჭერ კიდეც ახლა, აჰა შენ ბევრი კოცნა-გული და წავედი ისევ პაპას და ძიას შევუჭამო ტვინი, როგორც დედა ამბობს. იცოდე, როგორც კი დრო გექნება, მაშინვე მომწერე.

შენი მართა